

Tűzzel-vassal.

A világesemények hangos zűrzavarában, vad harcok és forrongások közepette a megsonkított Magyarországot olyan, mint viharzó tengerben csendes sziget, amelyet elkerülnek a tomboló szelek. Teljes csendben, rendben és nyugalomban figyeljük a nagy világban zajló eseményeket és bár minden okunk és jogunk meg volna az elégedetlenségre és a lázongásra, a bekediktatunkok igazságtalanságai, területablásai és a megélhetést majdnem lehetetlenné tévő intézkedései miatt, mégis nyugodt és komoly munka folyik itt. Az ország készül a Nemzeti Munka Hétre, a városok pedig külön-külön a maguk munkaheteire, amelyek a békés fejlődést, az előrehaladást, a gazdasági válságban is a felemelkedést, a sokat szenvedett magyarság sorsának javítását szolgálják.

Amíg itt nálunk békés munka folyik, addig a nagy világ eseményei szinte torlóva üzik, hajtják egymást. Mi azonban a nagyjelentőségű világesemények forgatagában sem mehetünk el szó nélkül azok mellett az események mellett, amelyek a világszenzációkhoz viszonyítva bizonyára kicsinyek, de a szűkreszbott trianoni határokon belül és azokon kívül élő magyarság sorsára és jövőjére nagyon is fontosak. Értjük ezalatt azokat az eseményeket, amelyekkel kapcsolatosan az oláhok beszéltek magukról és amelyek felforralják a vért minden magyar emberben.

Sajnos, tudjuk, milyen megdöbbentő módon folyik a magyarirtás mind a három kisantant államában, amelynek terrorisztikus uralma alá kerültek elszakított testvéreink. Folyik a magyarirtás szisztematikus, hol csendben feltűnően nélkül, hol pedig nagyobb botrányok közepette. Tűzzel-vassal, min-

Helytelen munka megosztás.

Ugy kell kezdenem valahogy, mint a mesél.

Hol volt, hol nem volt, nem is olyan régen, de azért az időtávolagságnak hitelessé teszi távolabban volt egyszer egy olyan kor is a világban, melyet „békaidő”-nek neveztek. Ebben a békaidőben olyan megcsökönysödött, megörögzött szokások igazgalták az emberek életét, hogy idővel törvényekké csontosodtak. Ilyen megcsontosodott törvénnyé vált például az a szokás, hogy a kapott étellel együtt adódott a munka, a megélhetés lehetősége, a megélhetéssel a megelégedettség és a megelégedettség szülte a jölet, melyet relativitásánál fogva lelki harmóniának is nevezhetünk.

Az apától öröklött kincs: a testi és szellemi erő átértékesült tehát munkává, a munka pedig csendő arannyá, melyet szépen átváltottak az emberek testi és lelki igényeiket biztosító és tápláló értéké.

A mostani szomorú és emberek által szándékosan össze-visszadalt, romboló életben az öröklött gazdagság: a test vagy lelki energia nem találja meg az átértékelés egyenes útját, hanem elpocsékoló-

dik s elhasználdók a munka keresésében, vagy pedig ennek meddősége folytán a semmifelvénben. A semmifelvén pedig tudvaleg nem nemcsak a korgógyomorok zene-karának az örögi karmestere, nemcsak a henylésnek parasita-kitermelője, hanem a még megmaradt, kicsinyre zsugorodott erkölcsi világrendnek is a szétbomlasztója.

Ilyen és ezekhez hasonló gondolatok foglalkoztatnak akkor, midőn látom azt a furcsa felcserélést az egykori alap-törvényeknek: vagyis látok fiatal legényeket nap-nap után dologlatlanul lézengeni utcákon, tereken, rongyos, már minden-nemű vihart kiáltó ruhában és ugyanakkor látok a gyárakból kiözönlő fiatal hajadonokat a gyármunka nyomaival ar-cukon és kezükön, de mindenesetre kibor-dított hajjal s életviszonyaikkal össze nem egyeztető, ünneplőnek is legtöbb-szor beillő öltözékben.

Hogy a helytelen munka megosztásnak ezen kirívó tünete mennyi mindent ron-tolt el nemcsak az érdekelt fiatalnagban, de az egész társadalomban és a közér-kölcsönben is, azt a következő számban leszek bátor elmondani.

(—ány.)

den eszközzel igyekeznek irtani a magyarokat, megpróbálják minél jobban eloláhosítani, elcsehesíteni és elszorbesíteni elszakított véreinket.

Az utóbbi időben a botrány-kronikák leggyakoribb szereplője Oláhország, amely válogatott balkáni eszközökkel üldözi a magyarokat. Különösen erőteljesen fellángolt az oláhok magyarüldözése azóta, amióta a francia külügyi-miniszter is igyekezett megerősíteni az oláh történelemhamisítását és Erdély elszakításáról, mint jogos tulajdon visszaszerzéséről beszélt. Hiába cáfolta meg ezt a tudatos hamisítást rajtunk kívül a tárgyi-lagos külföld is, az elfogultságaról hírhedt vált francia külügyér ezzel az alaptalan nyilatkozatával lovat adott a bocsorok oláhok alá.

Azóta alig mulik el nap, hogy ne érkeznek hír arról, hogy most itt, most amott hány magyar embert fosztottak meg kenyerükről ez oláhok. Napirenden van a magyar vasutasok, postások, tanítók, tisztviselők elbocsátása. Legutóbb mérhetetlen felháborodást keltett, hogy a nagyváradi városzházról 174 magyar tisztviselőt és alkal-mazottat tettek az utcára s helyükbe oláhokat vesznek fel. Az erdélyi magyar lapok a terror da-cára is élesen adtak kifejezést felháborodásuknak a kíméletlen és minden kisebbségi jogot megcsu-foló eljárással szemben. Azonnal jelentkezett a rendszer nevében ennek szócsöve, a Curentul, amely leplezetlenül feltárta az agresszi-vásban megnövekedett oláh felfo-gást, amikor dühös válaszában

többi közt ezt írta: „Minket hide-gen hagy 174 magyar pusztulása, inkább ők pusztuljanak el, mint ugyanannyi román, mert a románoknak több joguk van a megél-hetésre Romániában”.

Ime ez a minden kisebbségi jogot és népszövetségi elvet arcu-lcsapó álláspont, amelyet a francia külügyminiszter segített erősíteni. Elhisszük, hogy őket hidegen hagyja a magyarok pusztulása, sőt tudjuk, hogy örülnek ennek, azon-ban ne hivatkozzanak arra, hogy Erdély földjén több joguk van a megélhetésre a románoknak, mint a magyaroknak. Ezt a felfogást a magyar történelem cáfolhatatlan adatainak és bizonyítékainak tu-datában tagadjuk. Azon a földön, amely sosem volt oláh tulajdon, amelyen az oláh mint menekülő jövényén kapott menedéket, az ősi juss alapján igenis a magyarok-nak van joguk elsősorban a megél-hetésre, — még pedig nem is oláh, hanem magyar fennhatóság alatt.

És a sok-sok megaláztatás után ezt a legutolsó nem hajlandó szó nélkül tűrni a megfélemlített nagyváradi magyarság sem. Várad nyolcvanezer magyarja elhatározta, hogy válaszul bojkottálja a most már teljesen oláh kézbe került vá-rosháza üzemait. Kíváncsiak va-gyunk, hogy ez a lépés és az erdélyi Magyar Párt akciója tud-e orvoslást elérni a jogtalanság ügyében. Nem sok a reményünk, hiszen azóta is halmozzák a jogtalansá-gokat. A magyar tanítóknak most már a magánéletben sem szabad magyarul beszélni s még a hősi emlékművekről is elakarkják távo-lítani a magyar neveket.

Tűzzel-vassal folyik a magyar-irtás és a nemzetközi fórum még mindig nem mozdul meg e gázs-gok ellen. Pedig egyre jobban erő-södik az az aggodalmunk, amely-nek Bethlen István gróf adott han-

„Sirály” jubileum Róna-bányatelepen.

A Sirály cserkészek ez évben nem repültek messze, hogy ismereteket gazdagítsanak tavolabbi vidéknek felku-tatásával s gyönyörködjenek annak szé-pégeiben. Városunkhoz közel, Szilváskő hasagotát sziklai alatt ültették tanítványt, hogy felkelték ünnepi gondolatok között visszavigyük a multba s emlékdve há-latelt szívvel emlékezzenek.

Hosszu tíz évet repül át a lelkiük a visszazárt cserkész életük első álom-sához, álomuk zsengőéhez, az első tábor-hoz. Az is itt emlékedett Trianon fehé-határkövei mellett; azt is „Sirály” lélek emelte, — ha nem is kényelmes sátor-ponyvából, hanem csak késsel metszett fűzfa galyakból —; és az is telve volt reményekkel s akarással kibontakozásával. Minden, minden itt maradt tíz év után is: a szellem, a reménység, az akarással, a ... fehér kövek, csak a fiúk nőttek nagyokká s kelték szabadszárnnyra az élet táborra felé. Nehány örege maradt csak vissza a régiek közül, az örök Sirályok, akik mellett ifju nemzedékek támadnak s kelnek próbászárnyra. A táborútné nekik legelőbbit mesél. Esténként, ha a lán-gok alakot öltve a fekete éjszaka sötét-jén a magába csapnak, benepesül öltö-tük a tíz év s íhletett lélekkel néznek a beszédes lángokba. Események zajlanak

le újra, alakok szállnak füstépeként a homályba. ... Ement közülük Ő is, ki első vezére volt a kis csapatnak; elment s a csillagok fölé szállva figyelte a Sirály szellem útját, mely új vezetőt teremtett s a csapatot viszi előre a cser-kész ideál felé.

A jubileumi ünnepség jul. 29-én volt. A máskor csendes bányatelepen élénkség támadt. Régi cserkészek, szülők és más vendégek özlönltek el a tábort. A bányagazdagság és tisztikar nevében Moticska Nándor b. íg és családja, Wahner Aladár főmérnök, Kuchin-ka Gyula intéző, szervezőtestületi tag, Deák József főgondnok és családja, Niederland Gyula mérnök és családja, Kieders Nándor mérnök, Theisz Aladár íg. tanító és családja és Král József tanító és családja jelentek meg.

Az ünnepélyt tábori szintmise ve-zette be, melyet főtitkarság Hinel Pál cseredi r. k. adminisztrátor, a csapat régi tagja celebrált. Hálatelt szívvel zengtek a fiúk köszönetet az égek Urának s áhi-lattal tündeltek az áldozáshoz, hogy lé-lekben is lilomosakká legyenek.

Szentmise után átvonult mindenki az emlékműhöz, mely a cserkész munka remeke. Napokkal előbb építették e kö-zoslopot, melynek darabjait cserkész ke-zek cserkész szívvél cipelték a régi tá-bor helyéről s melyet cserkész ügyesség formált szappá és erőssé, hogy magába foglalja azt a márványtáblát, mely az

első „Sirály” tábor s a csapat első pa-rancsnoka, Nagy Elemér főmérnök em-lékét hirdeti.

A „Vigan fiúk, cserkész fiúk” el-hangzása után Bozó József cs. tiszt „Ju-bileumi tisztelgés”-ét szavalta el egy kis cserkész, hirdette a reményt mely to-vábbra is életelni fogja az első tábor szel-mét az ifju nemzedéken át. Ezután í. tiszt. Hinel Pál cseredi r. k. adm. megál-dotta az emlékművet s gyönyörű, az ő cserkészlelkéből fakadó hazafias beszéd-ben buzdította a fiukat a további jó munkára. K. Kraft Aladár cs. parancs-nok „Tíz év a lilom alatt” c. köllemé-nyében egy öreg cserkész ismertette az első Sirály tábor életét.

Ezután k. Kraft Aladár cs. parancs-nok módult szívhöz szóló emlékbeszédét. Ő, akit az első parancsnok helyére ál-lított a sors és a fiúk szeretete, lélek-ben magához ölelte nagy elődjét s nem hajthatta le a cserkész szívének szeretet-áradatát, melyel a csapatot s a csapat minden tagját tele sugározza.

A cserkészinduló elhangzása után a csapat díszmenetben vonult el az em-lékmű előtt és bevonult táborába, mely még aug. 11-ig hirdeti az emlékezést és a halált.

Az esti táborútné a tekintetek már a jövő eseményeit is merengve ku-tatják. Öreg és fiatal sirály lóva kér-dezi a lángoktól egy elővendő tíz év tí-tokzatos ismeretlenségét, melyet át kell

repülniök s melynek viharjaiban áthar-colva számot vetnek ismét maguk kö-zött hogy álltak meg a küzelemben, élt-e még a Sirály szellem, sariadnak-e új erők az élettel remény leheletére s régi táborunknál olt étkelenkednek-e még a ... kövek, Trianon magyar lel-kei hasagotó fehér kövei.

Sirály.

Jubileumi tisztelgés.

Cserkész életünknek első állomásán Árvalányhaj díszelt tisztelveg állók. Körötmén Sirályok Amerre csak nézek Fiókkák és vénék Mind összesodorták őket az emlékek.

Kövr mosolygása gyermekek, csak aprók Tán e mosoly első szárnyuk csatlóással Amely idehozza tagbaszakadt bátyiuk Viharolt megédzett emléktáborába.

Mögöttük nagyobbak, érettebbek, bátrak Kik arra búszkák, hogy sok próbát [megálltak Dacol a tűzkorong gyilkos melegével.

Leghátul a vénék. A komoly méltóság Vetszik arukon mosoly vibrálással Az ifjakon át ők önmagukba látnak Erők indulásán, államok pirkadásán. Egy újabb tízéves emlékre vigyáznak.

Sirály.

got, ha sokáig tűrik ezeket a galadságokat, akkor a kisanant elérheti célját, legalább papíron elűnteti a nagyszámú magyarságot, hogy rájuk hivatkozva ne lehessen revíziót követelni. Az üldözött magyarság igazságszolgáltatásért, revízióért kiált.

A gazdák és a kispénzüvők javára módosítják a tejrendeletet.

Munkatársunknak Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter a tejrendelet módosításának szükségességéről az alábbi nyilatkozatot tette:

Ha a tejkérdéssel foglalkozunk — mondotta Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter, — azt nem szabad partikuláris, akár termelői, akár fogyasztói szempontból tennünk, mert ez az ország egyik, vagy talán lehet mondani, legfontosabb és legtöbb értéket jelentő termelési ága, tehát a kérdés elbírálásánál csakis az egyetemes, vagy gazdasági szempontok jöhetnek figyelembe. Magyarország tejtermelése egy évben mintegy 180 millió pengő értékű képviseli, ehhez jön azután az egész szarvasmarha tenyésztésnek ezzel szorososan összefüggő léte, vagy nemléte és ezen keresztül pedig a magyar föld termőképességének fenntartása. Ez elérjé egyévi buzatermeszként értékét.

Magyarország ezidőszent évenként 150 millió liter tej többet produkál, mint amennyit el tud fogyasztani a belső földön. Ezt kénytelenek vagyunk vaj és sajt alakjában a külföldre kizsállítani. A külföldi rossz elhelyezési lehetőségek mellett, dacára a magyar vaj elismert prima minőségének, ez csak súlyos ráfizetések mellett lehetséges, mert ebben az exportvajban a magyar tej literenként mintegy 3 fillérrel értékesül.

Ez a főok, amiért a tej szabad forgalmával szemben bizonyos konstrukciót kell létesíteni, mert ha a felesleges tejtől nem szabadítjuk meg a belső piacot, illetve a fentemlített 3 filléres árat, tudjuk csak azt értesíteni, úgy kézenlévő, hogy az egész tejárnak ehhez a lehetetlen alacsony árszínvonalhoz kell alakulnia, ami annál nehezebben viselhető el, mert a tejtermelés a legszociálisabb termelési águnk, hiszen teheneinknek 82 százaléka kisemberek kezén van.

Jelenleg a budapesti közönség által fogyasztott tejt a Budapestre szállított termelői literenként 20,2 fillért kapnak, melyből lejön az exportvaji támogatásra szükséges összeg előteremtése céljából 1,7 fillér az árkiegészítő alapra, azonfelül a fuvar költség, szövetkezeti tejként pedig a szövetkezeti kezelés helybeli falusi költségei.

A szállítók között van 125 szövetkezet, amelyek Budapest fogyasztásának körülbelül a felét látják el. Ehhez az árhoz jön hozzá 8,6 fillér a vállalatok részére kezelési és pasztörizálási költségek, továbbá 3,2 fillér a kis viszonteladók, fuvarszervezők, stb... Ez teszi ki a mostani 32 filléres árat, amit a fogyasztó jogosan mond egyéj hallatán alacsony árnyóv mozgó mezőgazdasági termelvényeink áraihoz hasonlítani magának. De meg kell röviden említenem, hogy Európa országai között egyike a legalacsonyabbaknak ez a tejár, de minőségben jóval felette áll minden más ország minőségének. Még érdemes megjegyezni, hogy az az úgynevezett spangung, ami a termelési ár és a fogyasztói ár között van, a tejnél alacsonyabb, csaknem minden más a budapesti piacon megjelenő és a szabad kereskedelem által lebonyolított élelmiszer áránál, pl. húsánál, burgonyánál, zöldségféléknél stb.

A másik tejkategória az u. n. ipari tej, amiből fogyasztásra semmi sem kerül Budapestre, amely tehát a 32 filléres árral semminemű összefüggésbe nem hozható, ennek a termelői ára most ab Budapest 8,6 fillér. Ebből kétszáz az a vaj, amit exportálunk, ezt veszi fel korlátlan mennyiségben az a néhány vállalat, amelyek márkázott vaj előállításával foglalkoznak és ez szabja meg a budapesti vajnak az árát is. Vagyis a magyar és így a budapesti fogyasztó is egy 8,6 filléres tejből előállított áron kapja a vaját, ami a világon a legolcsóbb vajat jelenti. Ez a jelenlegi helyzet. Tehát, ha azt nézzük, hogy a tej, vaj, sajt

Új üzlet!

Salgótarján,
Fő-utca.

Szép és kellemes lesz otthona, ha BUTORÁT

dusan felszerelt butoráruházzal
van vásárolja.

LÓWY GYULA butoráruház

Új árak!

R. k. templom
mellett.

alakjában elfogyasztott tej mennyiségért Budapest közönsége mit fizet, akkor — mivel a vaj és a sajtban való tejfogyasztás legalább annyit tesz ki, mint a tejfogyasztás, — úgy 6 a 32 filléres és 8,6 filléres közötti közepáron, vagyis kb. 20 fillérrel jut a tejtermékekhez átlagban, ami alacsonyabb, mint a mai betörő milimári tejnek az ára.

A panaszok közül jogosnak ismerem el azt, hogy a legnagyobb tömegtejt szolgáltatást úgynevezett ipari tejnek az ára a vaj földi értékesítésének romlásával kapcsolatban igen alacsonyra süllyedt. Az új tejkérdésnek egyik legelső feladatának kell lenni, hogy ennek a legnagyobb tömegű és a legkisebb emberek által szolgáltatott tejnek az árát javítsa. Ez az árjavítás természetesen növeli az exportvaji szükséges ráfizetést, amit azonban nem a fogyasztóval akarok megfizettetni, hanem azokkal a kiváltságosabb helyzetben lévő tejtermelőkkel, akik Budapestet fogyasztási tejjel látják el. Ezáltal csökkenni fog az a sok elégtelenséget keltő különbség is, amely a tételei tejár között a termelőknél mutatkozik. Viszont a Budapestre szállított tejknek lényegesen rosszabb helyzetbe kerül, mert hiszen ő is termelnek ipari tejt és ezen a révén kárpótlást kapnak a másik oldalon bekövetkezett veszteségek szemben.

A minisztertanács azt a határozott álláspontot szögezte le, hogy a tejtermelés nem külön üzleti tevékenység, hanem kizárólag a földdel összefüggő, a gazdálkodás szerves részét képező termelési ág, tehát minden olyan üzlet, amely nincsen földbirtokkal kapcsolatban, vagy pedig a földbirtokkal nincsen arányban, gazdasági szempontból nem helyes, más vonatkozásban pedig drágító tényező képez és így ezek megszüntetése kell törekednünk. Ebből következik, hogy a Budapest belterületén felbujánzó úgynevezett aszfalttenyésztések, valamint azon Budapest környéki, többnyire lefőjt tehenészetek, amelyek az illető gazdaságával nincsenek arányban, kiküszöbölendők. Ezt végre is fogom hajtani.

A szabadforgalomra való áttérésnek két nehézsége van, — mondotta a miniszter, — az egyik az, hogy semmi biztosítékunk sincs arra, hogy a tejnek az ára a világpiacon árnak megfelelő 3 fillér felé nem csökkenne le és ezáltal egész Magyarország, de főleg a Dunántúl szarvasmarhatenyésztését tenné tönkre, másodszor a közegészségügyi okok azok, amelyek ezt megfontolandóvá teszik, mert akárhogy is vélekedünk erről a kérdéssel, meg kell állapítani, hogy Varsót kivéve, Európában Budapest lenne az egyedüli nagyobb város, ahol szabadforgalom van és nem üzemí tejt kerül forgalomba. Meg lehet azonban azt állapítani, hogy három év előtt, vagyis a szabadforgalom idején a tejárak semmivel sem voltak olcsóbbak a maiánál, sőt jóval drágábbak voltak, azonban ezt a drágaságot nem a gazdák, hanem a gazdák és fogyasztók közbe bekapcsolódó szervek élvezték, mert akkor úgy az üzemek spangungja, mint a viszonteladók jutaléka jóval többet tett ki és a minőség a maiánál minden szempontból alacsonyabbrendű volt.

— A tejár leszállítására két lehetőséget látok: Az egyik, ha lemondunk a tej pasztörizálásáról, ami a fentebb előadott szempontokból kifolyólag egészségügyi szempontokból képezheti megfontolásra tárgyat, akkor a vállalatok spangungja azt hiszem, lényegesen csökkenthető, mert hiszen akkor azok csak mint elosztók és egalizáló szervek működnek. A másik mód: a vállalatok racionalizálása.

Nagyboldogasszony.

Nincs a világnak még egy nyelve, amely ilyen tömörséggel és tökéletességgel tudná kifejezni azt a fogalmat, amit az egyház akar hívei elé állítani. A magyar nyelv csodálatos szépsége és egész felke benne van ebben a hármas egyszerűben, aminek az alapja még azokban az időkben gyökerezik, amikor a magyarság nem ismerte Krisztus hitét.

Titokzatos, régen leltit világ révedezik felénk a Nagyboldogasszony szoból, amelynek csak a jelentése magasztosult fel, de az eredeti értelme megmaradt. Ha a magyarság ősi vallásából nem őriztik volna meg semmit sem, akkor is megtudnánk alkotni azt a világot és gondolkodási módot, amiben éltek a még nem keresztény magyarok. Amelyek nép ekkora gyengédséggel, tisztelettel és fönomsággal nevezgette hitének egy megtestesítést, annak lelkeben annyi megbecsülés, hódolat, szeretet és tiszteltet, hogy csak elfogultsággal ítélnék rá a vad barbárság belyegét. És valóban igazunk van, mert ha kulatjuk a magyarság viszonylagosan gyors megtérésének okait, a régi emlékek között mindig az első helyen találjuk a Szűzanya alakját. Nem véletlen az se, hogy Szent István királyunk a Boldogságos Szűznek ajánlotta fel az országot, mert ez volt a varázslatos személy, akinek legiesz szentsége és emberi eszével meg nem érthető szepölőtelensége csodálatosan kiegészítette az ősi ázsiai Nagyboldogasszony fogalmát.

A legtöbb nagy városban leginkább városi vállalat bonyolítja le a tej manipulációját és többnyire csak egy vállalat van. Feltétlen drágító tényező, hogy Budapestem 27 vállalat foglalkozik ezzel a kérdéssel, ezeket ellenőrizni nehéz és így a mai spangungot leszállítani igen bajos, de viszont, ha a vállalatok a racionalizálást önmaguk keresztül vinék, vagy pedig az állam önként kényszerűzödni tudná tömöríteni, feltétlen hiszem, hogy ezen a módon is lényeges megkariátásokat érhetnénk el. Nézetem tehát az, hogy a pasztörizálás kikapcsolásával 27—28 filléres tejárra mehetnénk le, egyszerű racionalizálás pedig esetleg 2 fillérrel csökkenthetné a vállalatok költségeit. Ezek azok az irányelvek, melyek alapján a kérdéssel foglalkozom. Két szempont tehát az irányadó: Először, hogy a termelői árakat, tekintettel az ezévi drágább takarmányárakra is, elsősorban az ipari tej szolgáltatónak, tehát a nép legszebb rétegeiben javítani igyekezem a tejárát, másodszor el fogok követni mindent, hogy a budapesti fogyasztó olcsóbb tejjel jusszon.

Az ember földi létének multját és jelenét nézve szemmel kutató tudósok egybehangzóan azt vallják, hogy az országot és egyes társadalmi rétegeket életének, gondolkodásának és minden külső-belső megnyilvánulásának alapja a család és ha meg akarunk ismerni egy népet, elegendő ezt a legkisebb egységet tanulmányoznunk, mert ebben megtalálunk minden olyan vonást, amelynek általánosanított nagy vetülete jellemzi az egész állami alakulatot. Ezen az alapon tehát csak büszkeséggel gondolhatunk a Duna-Tisza és Kárpátok mentén megtelepedett magyarságra, mely családi életének tisztaságát a Nagyboldogasszony szóval és annyi vízvázlatos évszázad megpróbáltatásával megőrizte a mai napig.

Ahol a család és ezzel egyttal az életalapja az asszony boldogsága, ott nincs sok baj sem az erkölccsel, sem pedig a tisztia hittel. Tudták ezt Szent István áldozatos lelke papjai is, akik helyes érzékeléssel gyomlalgatták a magyarság lelkét és örömmel ápolgatták a Nagyboldogasszony fogalmát, amelyet azután megtöltöttek és kifinomítottunk Krisztus Anyjává. Így vált a világ más nyelveiben meg nem található „leleség” és Nagyboldogasszony a magyarság Krisztusban való hitének legerősebb és legszilárdabb talpkövévé és ez tette lehetővé ezer esztendő európai uralmát is, mert így kapcsolódott bele a nyugati keresztény népek életébe.

Rá nézett az Ősz...

Egy álmatlan éjjel
Rá nézett az Ősz
S aztán elkullogott...
Barna hajában
Egy boros reggelen egy ezüst szál
Csillogott.

A tükrök előtt állt.
Feltört síkolya
Fájdalmas sóhajba fult.
Ifjú lényében
A lélek és a test keserű harca
Némán dult.

Térdei remegtek...
A kétséghejtő
Valóságát nézte-nézte...
És azután egy
Gyors elhatározással hirtelen
Kitépte...

vitéz Jónás Ödöné.

Hírek és különfélek

Házasság. Özv. Maderné Mihályfalvi Olga aig polg. isk. tanárnő és tóprónai és baltinai dr. Prónay Tibor nőgrád és Hont k. e. e. vármegyei szolgabírája aug. 4-én Nagymaroson, a ref. templomban házasságot kötöttek. A polgári esküet vez. Vadas Rezső a szobi járás főszolgabírája, az egyházat Szommer Gyula váci ev. lelkész vezette. Tanuk voltak a menyasszony részéről vitéz Komorpay László m. kir. őrnagy, a vőlegény részéről dr. Zelenka Lajos kir. ítélő táblai tanács-elnök, felsőházi tag, a tiszaí ev. egyházkerület felügyelője.

Halálozás. Tussay István nyug. bányászati pályafelügyelő h. hó 6-án, 78 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 8-án volt Baglyasálynán igen nagy részvét mellett. A városunk és vidéken élő magyarságról és szónoki készségéről közmert, de legelőt őreg urat, Baglyasálya volt községi bíráját, a „Move” Polgári Lövészegylet veterán tagját és volt zászlótartóját Szabó Dezső ref. lelkész éves szónoki beszéddel búcsúztatta el. Temetésén résztvett a bányászati- és állásztikar igen szép számban, kiknek nevében Kossik István bányászatiszviselő, a Lövészegylet nevében pedig, melynek tagjai egy-letli zászlójuk alatt vonultak ki jelentős számban, Kraft Aladár bányatitkár, a Lövészegylet elv. elnöke mondott utolsó istenhódolatot a közönségnek örvendett „Tussay bácsi”-nak.

Vidéki iskolák leányt teljes el-látásra elvállalok. Cim a kiadóban.

A CZÁJA CIRKUSZ

Salgótarjánban az új vásártéren naponta este fél 9 órakor válogatott és változatos fővárosi műsorral előadást tart. Az előadások keretében minden előadás 3 izgalmas birkózó mérkőzés van több hírneves birkózó részvételével. Maga Czája János világbajnok is részt vesz a birkózásokon. Vasárnap, augusztus 12-én a Czája Cirkusz 3 utolsó búcsú előadást tart: délután 3 órakor, 6 órakor és este fél 9 órakor, a teljes műsorral és a birkózó mérkőzésekkel, népszerű olcsó helyárak mellett.

Eljegyzés. Dr. Murányi István salgótarjáni ÖIT kirendeltség vezetője eljegyezte Barta László urat (Minden külön értesítés helyett).

Dankó Antal búcsúztatása költötte le f. hó 8-án és 9-én este az őt tisztelő és nagyrabecsülő családok és barátok szeretetének megnyilvánulását. Nyolcadikán este a városi kiosk térszán a bányászviselőkhöz család köré gyűlt össze a egy barátságos vacsora keretében búcsúzott a városból távozó jó barátától, majd a következő napon a városi Casinó adott bankettet a körükből távozó kedélyes taglars s a ragaszkodással körülvevő Dankó bácsi tiszteletére. — Előbb Szenté kormánytanácsos üdvözölte az ünnepeltet, közvetlen szavakkal domborítván ki az ő józsu humortól való kedélyességét, majd meghívta a születés napjával egybeeső március 15-ki hagyományos casinó vacsorákra. — Utána Horváth tanácsnok köszöntötte, mint értékes városi polgárt, aki gyakorolt tett tanúságot rendkívül mélyen érte szívről, kivétel és sokakat bűnbánatba ejtő oly nagylelkűségről, amely például szolgálhat minden igaz polgár részére. — Végül Dr. Istók Barnabás búcsúzott a casinó ifjú gárdia részéről, szeretettel emlékeztetve meg az örökké élvezetes kapa pártik humoráról. — Az ünnepelt válságot azután az üdvözlésekre, — kiemelve kedves emlékei iránti szeretetét, az igaz és őszinte barátság iránti tiszteletét s hogy Salgótarján mindíg szívesen hordva örömmel fogja ismét felkérni. — Dankó Antal irdaigazgató a Salgótarjáni Községben Tarsulatnál egybeként 44 évet, itt Salgótarjánban 17 évet töltött el példadot, szorgalmas, nagyrészt munkában. Itt érte őt a világéget követő kommun is, amely időkhöz a nyugalmra vonult igazgató redős homlokai emlékeztet meg, mert mint említé, hozzá nem értő erők ilték a hivatali asztaloknál s könnyen romokba dőnhettek volna hosszú évtizedes munkák eredményes alkotásait. — A városból távozó igazgató új állomáshelyére elköltözik az ő tisztelőinek és igaz barátaiknak megbecsülése, amelyhez részünkről is csatlakozunk az azal a hagyományos bányász köszöntésével, hogy egy jól kiérdemelt nyugalomhoz kívánunk neki: „Jó Szerencsét!”

Búcsúztatás. Tizenhétvi salgótarjáni tartózkodás után nyugalmra vonulok és Salgótarjánból eltávoznak. Mivel minden kedves ismerőstől, jóbaráttól külön elbúcsúzni nem tudunk, ezuton vesznök tőlük búcsút, kérvé, hogy tartanak meg jó emlékükből, miként mi is örömmel gondolunk vissza az itt töltött esztendőkre. Dankó Antal és neje.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon testületeknek és magánosoknak, kik felejtethetetlen, drága férmek, illetve édesatyánk elhunytá alkalmából részvételükkel fájdalmunkat oly szeretetteljesen enyhíteni igyekeztek, ezuton mondunk legbálsabb köszönetet. Özv. Tussay István és gyermekei.

A salgótarjáni Dr. Chorin Ferenc reálgimnázium az 1933/34. tanévről igen részletes értesítőt bocsátott ki. Az értesítő elején a nyugalmra vonult Dr. Acsay István tankerületi kir. főigazgató helynyomása, igen sikerült arcképet hozza egy külön lapon, tanári és főigazgatói működését pedig Dr. Szabó Lajos igazgató méltatja a meleg szeretet hangján. Beszámol az értesítő igen részletesen az elmúlt tanév történetéről, a 15 tagból álló tanári kar munkaköréről, társadalmi és irodalmi munkásságáról, az intézet önképzőköri és sportéletéről és jóléti intézményeiről. Négy oldalon statisztikai adatokkal általános képet nyújt 258 tanuló származási, vallási, nyelvi elosztásáról, az igen dicséretes tanulmányi előmeneteléről, a szerktárak, könyvtárak gyarapodásáról, az érettségi vizsgálatok lefolyásáról és kedvező eredményéről. Végül tájékoztatást közöl a jövő tanévre vonatkozólag. Az értesítő gazdag tartalma Dr. Szabó Lajos igazgató kiváló ügyszeretét, az izléses kiállítás pedig a „Turul” nyomdát dicséri.

Állami gépjárművezetőképző (solifór) tanfolyam nyílik meg leszállított tandijakkal a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézet keretében szeptember 3-án este fél 7 órakor, az intézet Budapest, VIII., József-körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta d. e. 9–1 órá között az igazgatósági irdóban, ahol a felvételtelhez szükséges úrlapok a hivatalos órák alatt beszerezhetők.

Indul a filléres gyors Miskolcra.

Értesítjük az érdeklődő közönséget, hogy végre a sok utánjárásra a Máv. üzletvezetőség értesítése alapján f. hó 12-én vasárnap reggel 6 óra 50 perckor indul a filléres gyors Salgótarjánból Miskolcra, Lillafüred és Tapolcára. Halvtanban az onnan induló ünnepi vonathoz kapcsolva megy tovább Miskolcra. Vasuti jegy ára oda és vissza 3.80 P., „Miskolci Hét” igazolvány ára 1.20 P., melynek megváltása kötelező. Ezen igazolvány alapján mindenem kedvezmény igénybe vehető úgy Miskolcon, Lillafüreden, mint Tapolcán. Miskolcra este 20.52 perckor indul vissza a „filléres gyors”.

Élelővészlet. A helyőrség alakulatai f. évi augusztus hó 21 és 22-én 7 órától 14 óráig a Somoskőfaluú DNY-ra fekvő területen éles lögyakorlatot tartanak. A lakosság fent jelzett időben ezen veszélyeztetett területen ne tartózkodék és a Somoskőfaluú–Bocsárdalpuú és a Bocsárdalpuú–Karancsberényi taluatait ne használja, mert életveszélyes. A Bocsárdalpuú–Karancsberényi másodrendű műút használatát.

Harmadik ünnepi díszbe öltözött főközléttel várja Budapestten szives látogatását a Szent István bétén a Meinl Gyula r. t. Öszinte örömet okozó vásárlói Budapestten csak valamelyik Meinl főközlétben vegyünk.

Meghívó. A Salgótarjáni Északi Ferences egyházközség, — építendő temploma javára — 1934. évi augusztus hó 11-én este 8 órai kezdettel az Acélgyári Olvasóegylet dísztermében színmű előadást rendez, melyre szeretettel meghív minden érdeklődőt a Rendezőség. Színe kerül: „Az inádság hatalma” című 3 felvonású színmű. Zenei kísérettel Vértich Antal vezetésével, vonós együttes látja el. A táncot betanította Majercsik János okl. táncitanító. Helyárak: I. hely 1 pengő, II. hely 80 fillér, átlóhely 50 fillér. Felüljéteket a nemes célra, köszönettel fogad a rendezőség. Előadás után tánc reggeli!

Jön Salgótarjánba a közismert és közsereletemnek örvendő Gerovics Varázs Színháza 14-én, 15-én az Ipartestületi színházban. Különösképen érdekesnek ígérkezik Gerovics mester előadása, kinek minden mozzanatát megjelhetetlen rejtély és valóságos bevarázslója a nézőközséget a csodák birodalmába. Gerovics mester bírja a hipnózis hatalmas erejét, amely csodás hatással van emberre és állatra egyaránt a nagymérvű telepátiajánál fogva akarata ellenére is oly dolgok elvégzésére kényszeríti az emberket, amiket rendes körülmények között megselekedni képtelenek volnának. Ennek hatása alatt állítja el a médiumokat 24, vagy 48 órára.

Fagylalt! Telefon: 130. Fagylalt!

Peész Árpád

cukrászüzemény különlegességek, fagylalt-cukorka készítő.

Salgótarján Fő-utca 23.

Városházával szemben.

Telefon 130 hívó száma.

Cukrászüzeményt, fagylaltot, cukorkát, Stühmer, Gerboud, Mauldesszerleket percek alatt házhoz szállítok.

Sportlókknak, drukkereknek

Stühmer, Bronhy, gyümölcs, frutti, rágógumi, golf állandóan kapható

Fagylalt! Telefon: 130. Fagylalt!

Jön! Salgótarjánba Jön!

Gerovics Varázs színháza

f. hó 14–15–16-án az Iparosszékház Dísztermébe. Közébbet a falragaszokon.

Tihany, a Balaton legszebb költeménye te vagy...

Írta: TÓTH MÁTYÁS dr.

Tihany! Szép és boldog vidékdel olyan vagy, mint egy csodálatosan bájos költemény. Az erdős hegység alatt nyugtózó Balatonra halkan, szépen szítal a kőd. A tihanyi bencés kolostor lábánál csodálatos nyári délután dalol lélelem. A természet szépséges dalával nem keltek versenyre. Hallgatom, álmodozva hallgatom zenéjét a futó perceknek. Szellő dudol a fákon, mult időkről mesél. A szent messzesség szép nyarából zengőn szól az ének. Költőktől annyiszor megénekelt Tihany szép vagy és gyönyörű!

A nyár bódító illatokat szór rám s a friss verőfényben felém integetnek a Balaton melletti üdülőtelepek színes villá sorai. A fény ráhull a Balatonra s a víz csodálatos színekben játszik. Aranyhíd, ezüstbű holdfénytől hányszor enyeztetlek. Ilyenkor az új nyárra gondoltam, amikor a tihanyi félszigeten újból ki nyílnak a virágok. A virágok újból ki nyílnak és a meleg szent rügyeket hív elő, de én látom-e még. Mint messi, messi illat megcsapott néha a régi nyár melege is. Az újui boldog nyarak melege.

A szépséges hangulatú és az erdők színes, drága illatától felgyul a közel és felgyul a távol. Nyarat ragyog a természet, a százzsinű hullámzó élet. Nyarat ragyognak a szívek, a szemek. Mennyi poézis lehet egy délutánban Tihanyban!

A partok mellett erdők áldogálnak, nézegetik magukat a magyar tenger tük rében. A legszebb tükörben a legszebb erdők. Az erdőkben feynők álmodoznak. Rájuk hajol a csend. A zenélő, daloló, minden szöndben beszélő csend. Átölel engem is. Mintha valaki kezébe vette volna a kezemet és megismogatta volna melegen, féltőn. Tihanyban a gyönyört, álmodó csendet nem riasztja el a nagyvilági élet zaja. Az ember élheti a maga komótos otthoni életét.

De én már csak ilyen vagyok, a legidillikusabb hangulatban is kitor be lölem az irigység. Ha Salgótarjának Balatonja volna! Nem Balatonja, csak egy folyója. Nem folyója, csak egy Galgája, vagy egy Zagyvája, vagy egy Ipolyja. Akkor nálunk is ilyen szépek volnának a tavaszok. Nálunk is ilyen csodások volnának a nyarak. Ha legalább egy tisztességes fürdőnk volna! Egy tisztavízű nagy medencénk. Pedig addig a nyári idegenforgalom el fog kerülni bennünket. A pénzért, életet adó idegenforgalom, amelyet felénk irányítani minden eszközzel nem szünhetünk meg egy pillanatig sem.

A Mátráról írt első cikkemben felvettem egy Karancsfüred, egy Salgófüred, egy Vizválasztófüred gondolatát. E villatelepeket. Egy üdülő létesítést. Bányavasuljaink személyi forgalomra való berendezését. Itt, a balatoni néhány napos utazáson alatt még jobban szívembe nyílnak ezek a problémák. Micsoda mozgás, pezsgő élet indulhatna

meg ennek nyomán Salgótarjánban is! Egy Czerednek lehet szerzi nyaralókat. Mennyivel jobban sikerülne ez Salgótarjának. A Karancson, Salgón, vagy a Vizválasztón! Véleményem szerint egy részvénytársaságot sem volna nehéz összehozni. És itt vannak a vállalatok, tőkeerős bankjaink. A pénznek is meg kell szeretni Salgótarjánt!

Míg így hazagondolok egy gyermek-sereg zúgja neki a tihanyi apátsg templomfalának:

„Szép a tihanyi kilátás de nehéz a feljárás. Feljárásod jobb volna vendéged is több volna. Eljenek a kirándoló vendégek.”

Vissza: „Elyenke a kirándoló vendégek.” Mindenütt, minden lehető módon a vendégek szállítására törekednek. És Tihany valóban minden elbűvölő szépsége mellett a mostohagyermek szerepét játsza a balatoni fürdők között. Miért? Azért, mert 10 perces emelkedő után érhetünk csak a parttól fel a tölpre. Emiatt a 10 perc miatt 10 évvel van elmaradva. Pedig ez a 10 perces emelkedés nem farszító egy cseppet sem. A szepertin gyengén emelkedő, pihető padok mindenütt. És árnyék. Illatos, hűs erdei út. Hába a páratlanul gyönyörű fekvés. Itt, ahol ideálisan együtt találhat a jó lsten nagyszerű adománya: a víz, hegy, levegő, napfény, emberek csak kirándulásra járnak. Állandó tartózkodásra csak kevesen, de évről-évre növekvő számmal. Mert aki egyszer itt nyaralt, annak a szíve visszavág. Tihany barátainak a száma is így szaporodik. Fürdője nád és izapmentes, homokos. Balatonfürednél is idejárnak fürdőni. Az élet olcsó. Dr. Vigyázó János ideálisan tisztá, vízvezeték, gyönyörű kilátású arnyas villájában naponként már kettő pengőért lehet szobát kapni. S a koszt két személy részére nem kerül többé 2 P 50 fillérnél. Sem Tihany szépségével, Sem Tihany árával nem versenyezhet egy balatoni fürdő sem.

Idezug az apátsg nagyharangja és élő szószékének hirdeti Tihany feltámadását. En már hiszek benne. Hiszek benne, mert valóban olyan szép, mint egy csodálatosan bájos, de még kevesek által olvasott költemény.

Elyen Salgótarján is. Kongassuk meg otthon is a harangokat!

PALMA Okma tartóstálp a legokosabb viselet

Kérje Ön is cipészét!

nyomatott „A MUNKA” nyomdában Salgótarján. — Nyomdatulajdonos Végő Kálmán.